

Inspektionsrapport
från Skolverket
Dnr. 54-2006:3505

Utbildningsinspektion i den fristående gymnasie- skolan Hvilan utbildning i Staffanstorp

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Hvilan utbildning AB
Kabbarpsvägen 126
232 52 Åkarp

2007-06-14
1 (2)
Dnr 54-2006:3505

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Hvilan utbildning i Staffanstorp

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående gymnasieskolan Hvilan utbildning i Staffanstorps kommun. Besök gjordes i skolan den 13 till den 14 mars 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 14 september skall Hvilan utbildning redovisa till Skolverket, enheten i Lund, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att Hvilan utbildning vid inspektionsbesöket präglades av goda normer och värden och en god stämning mellan lärare och elever. Skolans kunskapsresultat ligger över riksgenomsnittet för motsvarande program samt visar på en stigande tendens.

Skolverket bedömer att skolan har ett väl utvecklat arbete för målstyrning där de nationella målen i hög grad är utgångspunkt för planering, genomförande och uppföljning av verksamheten. Skolans systematiska kvalitetsarbete är av god kvalitet men skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning.

Skolverket bedömer att skolans elever har goda möjligheter till stöd men åtgärdsprogram upprättas inte för alla de elever som är i behov av särskilt stöd. Skolverket bedömer vidare att den arbetsplatsförlagda utbildningen är av god kvalitet samt att en hög andel av skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Följande områden inom Hvilan utbildningsverksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan har inte upprättat en kvalitetsredovisning (5 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd (2 kap. 7a § förordning om fristående skolor).

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Peter Ekborg
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Björn Persson och undervisningsråden Cecilia Hanö och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Staffanstorps kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Hvilan utbildning

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	3
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hvilan utbildning den 13 och den 14 mars 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 2001. Den senaste tillsynen av skolan gjordes 2003 (beslut 2003-04-29, dnr. 54-2002:3739). I Skolverkets beslut konstaterades att skolan hade brister avseende upprättande av åtgärdsprogram samt att skolan, i strid med författningarna, köpte utbildning av en folkhögskola. Skolverkets uppföljning resulterade i ett nytt beslut (2003-06-18) där det konstaterades att skolan vidtagit sådana åtgärder att bristerna bedömdes vara åtgärdade.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner i samtliga program och i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Hvilan utbildning har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Staffanstorps kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet och kommunen har enligt egen uppgift inte utnyttjat sin rätt till insyn i verksamheten.

Beskrivning av skolan

Hvilan utbildning	Antal barn/elever
Gymnasieskola	134
Gymnasiesärskola	17

Skolverket förklarade Naturbruksgymnasiet Hvilan i Staffanstorps kommun berättigad till bidrag som en fristående gymnasieskola/gymnasiesärskola genom beslut den 24 november 2000 (dnr 00:1087 och 00:1088). Enligt beslutet har skolan rätt till bidrag.

Skolan har enligt Skolverkets beslut Naturbruksprogrammet med inriktning Trädgård, Hantverksprogrammet med inriktning Florist samt gymnasiesärskolans Naturbruksprogram med inriktning Trädgård. Utbildningen har i bidragshänseende förts till motsvarande nationella program.

Huvudman för skolan är Naturbruksgymnasiet Hvilan AB med organisationsnummer 556606-6980.

Verksamheten vid Hvilan utbildning startade läsåret 2001/2002 och omfattar de utbildningar som skolan har rätt till bidrag för. Förutom dessa utbildningar bedriver skolan kvalificerad yrkesutbildning samt kommunal vuxenutbildning på entreprenad för andra kommuner än Staffanstorp.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 151 elever. En av dessa elever var intagen på fri kvot och tre elever intagna på individuellt program. Skolans elever kommer från ett stort antal kommuner i södra Sverige. Förutom utbildningen finns även möjlighet till internatboende för eleverna. Skolverkets granskning omfattar inte detta boende.

Skolan ligger i Kabbarp en bit utanför samhället Åkarp i Staffanstorps kommun och skolområdet omfattar en areal av 60 hektar. Inom skolområdet finns också ett elevinternat med 86 platser.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hvilan utbildning och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Skolverket bedömer att Hvilan utbildning vid inspektionsbesöket präglades av goda normer och värden och en god stämning mellan lärare och elever. Skolans kunskapsresultat ligger över riksgenomsnittet för motsvarande program samt visar på en stigande tendens.

Skolverket bedömer att skolan har ett väl utvecklat arbete för målstyrning där de nationella målen i hög grad är utgångspunkt för planering, genomförande och uppföljning av verksamheten. Skolans systematiska kvalitetsarbete är av god kvalitet men skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning.

Skolverket bedömer att skolans elever har goda möjligheter till stöd men åtgärdsprogram upprättas inte för alla de elever som är i behov av särskilt stöd. Skolverket bedömer vidare att den arbetsplatsförlagda utbildningen är av god kvalitet samt att en hög andel av skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan har inte upprättat en kvalitetsredovisning (5 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd (2 kap. 7 a § förordning om fristående skolor).

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Tabell 1. Följande resultat redovisas i Skolverkets nationella statistik

	Resultatmått från gymnasieskolans betygsstatistik			
	Skolan		Riket	
	2005	2006	2005	2006
Genomsnittlig betygspoäng på Hantverksprogrammet	13,6	15,8	14,1	14,2
Genomsnittlig betygspoäng på Naturbruksprogrammet	12,6	15,1	13,3	13,6
Andel (%) med allmän behörighet till universitets- och högskolestudier	77,5	86	88,9	89,2

Skolans kunskapsresultat visar att resultatnivån ligger över riksgenomsnittet för motsvarande nationella program i riket samt att skolans kunskapsresultat har en positivt stigande tendens för de senaste åren.

Andelen elever med betyget Icke Godkänd i matematik, svenska och engelska ligger i nivå med riksgenomsnittet för motsvarande program. En jämförelse mellan resultat på nationella prov och satta betyg för avgångseleverna 2006 visar på en god korrelation i svenska och engelska medan andelen elever med betyget Icke Godkänd i matematik är högre på det nationella provet jämfört med avgångsbetygen. Skolan förklarar detta med att omfattande stödinsatser sätts in för de elever som inte klarar matematik A och möjlighet att efter dessa stödinsatser på nytt pröva för ett betyg i kursen ges. Resultaten i karaktärsämneskurserna är generellt bättre än i kärnämneskurserna.

Skolans utbildning inom gymnasiesärskolan omfattar 17 elever. Dokumentstudier och genomförda intervjuer visar att verksamheten bedrivs i enlighet med de statliga styrdokumenterna samt att eleverna trivs och ges goda möjligheter till framtida sysselsättning inom framförallt trädgårdsnäringen. Inspektörerna bedömer att gymnasiesärskolans verksamhet är av god kvalitet.

Enkätundersökning genomförs årligen med eleverna och ger en god bild av hur väl skolan uppfyller läroplansmålen. Resultaten av den senaste undersökningen visar på en generellt god måluppfyllelse. Som positivt exempel kan framhållas att en mycket hög andel av eleverna trivs i skolan. Genomförda intervjuer bekräftar bilden av en skola med goda normer och värden. Inspektörerna bedömer att skolan vid tiden för besöket präglades av goda normer och värden samt goda relationer mellan lärare och elever.

Sammanfattning

Skolans kunskapsresultat i form av betyg för avgångseleverna 2006 ligger över riksgenomsnittet och visar en positivt stigande tendens. Måluppfyllelsen av läroplansmålen är, enligt resultaten från skolans enkätundersökning, god och skolan präglades vid inspektionsbesöket av goda normer och värden.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt den informationsbroschyr som skolan skickar hem till alla nya elevers föräldrar förbinder sig skolan att kalla alla föräldrar till omyndiga elever till utvecklingssamtal samt fortlöpande skicka hem information om studierna. Genomförda intervjuer bekräftar att detta också sker. Ordningsregler och frånvarorutiner finns med i informationen. KommunikERING med föräldrarna sker i huvudsak via e-post och via hemsidan.

En likabehandlingsplan finns upprättad och bedöms av inspektörerna vara i enlighet med lagen.

Innehåll, organisering och arbetssätt

Kännedomen om läroplans- och kursplanemål är god hos såväl lärare som elever. Genomförda intervjuer ger en bild av att framförallt kursplanemålen men i viss mån även läroplansmålen är styrande för planering, genomförande och uppföljning av undervisningen. Det är i första hand uppnåendemålen och betygskriterierna i respektive kursplan som styr medan framförallt kärnämnenas strävansmål inte får den centrala roll som är avsedd. Inspektörerna bedömer att skolans målstyrning mot de nationella målen i läroplan och kursplaner är av god kvalitet.

Både lärare och elever ger vid intervjuerna en tydlig bild av hur programmålen för respektive program infärgas i utbildningen. Flera konkreta exempel på hur programmets karaktär avspeglas i kärnämnenas val av uppgifter, exempel och texter ges. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med programmålen är av god kvalitet.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen (APU) omfattar 15 veckor. De studerande inom gymnasiesärskolan erhåller ytterligare veckor eftersom det fjärde året till stor del är arbetsplatsförlagt. Skolan har ett gott kontaktnät för APU-platser och utvärderar placeringarna efter hand. Lärare besöker arbetsplatserna en till två gånger per placering. Skolan har gjort försök att anordna handledarutbildning men upplever att det ofta är svårt att förmå handledarna på arbetsplatserna att genomgå denna utbildning. Inspektörerna bedömer att skolans arbetsplatsförlagda utbildning är av god kvalitet och förutsätter att skolan gör fortsatta ansträngningar att anordna handledarutbildningar.

Programplanerna för såväl Naturbruksprogrammet som Hantverksprogrammet överensstämmer med tillståndet och med motsvarande nationella program inom gymnasieskolan samt ger eleverna ett utrymme för individuella val och valbara kurser. Eleverna ges också möjlighet att läsa in naturvetenskapliga ämnen inom ramen för det individuella valet.

Skolan har cirka 10 egna kurser framförallt inom de mer specialiserade karaktärsämnena. Kursernas uppbyggnad bedöms vara i enlighet med andra kursplaner men det kan ifrågasättas om skolan har analyserat behovet av dessa egna kurser samt om inte några av kurserna borde kunna rymmas inom de nationella kurserna. Endast ett fåtal av dessa kurser är igång under läsåret och inspektörerna bedömer att de kurser som anordnades vid tiden för besöket uppfyller intentionerna för lokala kurser. Inspektörerna utgår ifrån att

skolan inte anordnar egna kurser som kan rymmas inom ramen för de nationella kurserna.

De tre elever som är intagna på individuellt program läser programinriktat och följer klassen i alla kurser utom den eller de kurser som behöver kompletteras för behörighet till nationellt program. Skolans ambition är att dessa elever övergår till nationellt program så fort som möjligt. En elev har under läsåret läst in sin behörighet och övergått från individuellt till nationellt program.

Eleverna uppger i intervjuerna att deras arbetsbelastning är mycket ojämn under året med toppar i arbetsbelastningen vid några tillfällen. Denna ojämnheter i arbetsbelastningen upplevs av en del elever som stressande. Inspektörerna vill påtala vikten av att skolan, genom en jämnare arbetsbelastning under året, strävar efter att minska elevernas upplevelse av stress i utbildningen.

Kvalitetsarbete

Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med olika typer av enkäter till lärare och elever. Skolan har också en konkret och utvärderingsbar arbetsplan men denna plan fungerar inte som ett aktivt dokument för lärare och elever. Skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning under de senaste åren. Inspektörerna bedömer att skolans uppföljningar och utvärderingar är av god kvalitet men vill påtala att skolans kvalitetsarbete ytterligare kan stärkas genom en tydligare koppling mellan arbetsplan, uppföljning, utvärdering och kvalitetsredovisning. Skolan måste också upprätta en kvalitetsredovisning.

Stöd

Stöd till elever med svårigheter i skolarbetet ges i form av specialpedagoginsatser i framförallt svenska samt möjlighet till stödundervisning i form av utlagd resurstid utanför den ordinarie undervisningen. I samband med internatet ges dessutom tillfälle till en timmes lärarledd läxhjälp varje dag. Åtgärdsprogram upprättas för en del elever men dessa program upprättas inte för alla elever i behov av stöd. Inspektörerna bedömer att skolan ger stöd till de elever som har behov av särskilt stöd men att åtgärdsprogram måste upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd.

Kunskapsuppföljning, bedömning och betygssättning

Skolan har genomfört kompetensutvecklingsinsatser kring likvärdig betygssättning och intervjuer med lärargrupper visar att diskussioner kring normering av betygen sker i de olika ämnesgrupperna samt i enstaka fall mellan olika ämnesgrupper. En god korrelation mellan nationella prov och betyg i kärnämnen samt en betygssättning utan större avvikelser i karaktärsämnena bekräftar denna bild. Inspektörerna bedömer att skolan gör ansträngningar för att uppnå en högre grad av likvärdighet i betygssättningen men vill samtidigt påtala vikten av att detta arbete måste vara ständigt pågående.

Ledning och intern kommunikation

Inspektörerna bedömer att rektorn är väl förtrogen med verksamheten samt tar ansvar för att utveckla verksamheten i riktning mot de nationella målen genom olika former av utvecklingsinsatser.

Genomförda intervjuer visar att den interna kommunikationen på skolan har brister och särskilt eleverna upplever att information ofta kommer sent eller

inte når fram. Inspektörerna vill påtala vikten av en väl fungerande intern kommunikation för att underlätta elevernas utbildning.

Gymnasiesärskolan ingår i ett nätverk för särskolor i Lund med omnejd vilket ger möjlighet till kompetensutveckling och dialog mellan olika särskoleenheter.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolans målstyrning mot de nationella målen fungerar väl. Inspektörerna bedömer vidare att skolans kvalitetsarbete är av god kvalitet. Skolan måste dock upprätta en kvalitetsredovisning. Skolan ger stöd till de elever som är i behov av särskilt stöd men måste upprätta åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Skolverket har tagit del av budget för gymnasieskolan för år 2007 och Naturbruksgymnasiet Hvilans AB årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2006. Av årsredovisningen framgår att bolaget gått med vinst om drygt 30 000 kronor. En stor del av intäkterna kommer från den kvalificerade yrkesutbildning (KY) samt den kommunala vuxenutbildning som skolan bedriver. Nerdragningar i kommunernas gymnasiala vuxenutbildning samt de korta tillståndsperioderna för KY gör att det framtida underlaget för denna del av utbildningen är svårt att förutsäga. Underlaget för den utbildning som bedrivs för ungdomar i gymnasieskola och gymnasiesärskola har under de senaste åren varit stabilt och skolans styrelse bedömer att detta underlag även fortsättningsvis kommer att vara stabilt. Intervjun med skolans styrelse bekräftar att den ekonomiska situationen för den utbildning som inspektionen avser är stabil.

Intagningen hanteras av gymnasieintagningen i Lunds kommun.

Skolan har totalt 24 anställda lärare motsvarande 15,3 lärartjänster för gymnasieskola och gymnasiesärskola. Den lärarpersonal som undervisar i kärnämnen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver medan tre av lärarna i karaktärsämnen saknar sådan utbildning men har lång erfarenhet av yrkesområdet. Skolan gör fortsatta ansträngningar att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Två av dessa är visstidsanställda och den tredje är, efter att skolan gjort flera försök att hitta utbildad lärare, tillsvidareanställd. Kompetensutvecklingsplan finns upprättad för 2006/2007 och är konkret utformad.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolans arbetsplatsförlagda utbildning är av god kvalitet samt att en hög andel av skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Datum	Ort
2007-06-14	Lund

Peter Ekborg
Lennart Hansson